

Laghdú eile ar phraghsanna tithe

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar mhír nuachta faoi fhiigiúirí a léiríonn gur thit praghsanna tithe arís le mí anuas

Féach ar an tuairisc uair amháin. Cé mhéad den eolas a d'éirigh leat a thuiscint, bunaithe ar na pictiúir agus ar eolas ar bith eile a bhí agat cheana féin?

Ceist 2 Seo stór focal a bhí le cloisteáil sa tuairisc. Ag obair leis an duine in aice leat ceanglaí na focail Ghaeilge ar chlé leis na focail Bhéarla ar dheis:

the latest figures:	forbróir
almost:	ceantálaí
gimmick:	beagnach
developer:	tionscal
highpoint:	seift
a car included:	rian
auctioneer:	gnéithe
aspects:	buaicphointe
Industry:	na figiúirí is deireanaí
mark:	carr san áireamh

Ceist 3 Féach ar an tuairisc don dara huair. Ceangail na figiúirí ar chlé leis na fíricí cuí ar dheis:

1. 1%	a. an méid a thit praghas tí le luach an chairr san áireamh
2. 15%	b. an méid a thit praghas na dtithe i mí Dheireadh Fómhair.
3. 10%	c. an méid atá praghas na dtithe tite ón am seo anuraidh
4. 23%	d. an méid a thit gnó Pat Maguire
5. 30%	e. an méid a thit praghas tithe i Sciobairín
6. 60%	f. méid a thit praghas na dtithe ó mhí Feabhra na bliana seo caite

Ceist 4 'dhá bhliain'

(a) Cad iad na rialacha a bhaineann le hainmfhocail a chomhaireamh leis na huimhreacha? Líon na bearnaí sa bhosca thíos leis na rialacha a chur in iúl:

1	2	3-6	7-10
bord			
teach			

(b) Ní bhaineann na rialacha céanna le cuid de na hainmfhocail áfach. Cad a tharlaíonn leis na hainmfhocail seo. Líon na bearnaí:

1	2	3-6	7-10
bliain			
ceann			

Ceist 5 Bhí an uimhir iolra de na focail seo le cloisteáil sa mhír, cad iad?
Bí cúramach leis an litriú:

Praghas: _____
Figiúr: _____
Teach: _____
Áit: _____
Gné: _____

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

Ar mhaith leat teach a cheannach in Éirinn anois?
Cé acu ab fhearr leat - a bheith i do chónaí sa chathair nó faoin tuath?
Ar mhaith leat teach cosúil leis an teach sa mhír a cheannach, teach cóirithe go deas agus réidh le siúl isteach ann?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an cheist seo le plé sula gcuirtear an mhír ar siúl.

Ceist 2

the latest figures:

almost:

gimmick:

developer:

highpoint:

a car included:

auctioneer:

aspects:

industry:

mark:

na figiúirí is deireanaí

beagnach

seift

forbróir

buaicphointe

tá carr san áireamh

ceantálaí

gnéithe

tionscal

rian

Ceist 3

1 – b

2 – f

3 – c

4 – e

5 – a

6 – d

Ceist 4

(a)

1	2	3-6	7-10
bord	Dhá bhord	Trí bhord	Seacht mbord
teach	Dhá theach	Trí theach	Seacht dteach

(b)

1	2	3-6	7-10
bliain	Dhá bhliain	Trí bliana	Seacht mbliana
ceann	Dhá cheann	Trí cinn	Seacht gcinn

Ceist 5

Praghas: praghasanna

Figiúr: figiúirí

Teach: tithe

Áit: áiteanna

Gné: gnéithe

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tháinig laghdú eile ar phraghas tithe an mhí seo caite. Léiríonn na figiúirí is deireanaí ó *Permanent TSB* agus an *ESRI* gur thit praghsanna tithe beagnach 1% eile i mí Dheireadh Fómhair. Tá seift ar leith ag forbróir i gCorcaigh le tithe a dhíol, mar a fuair Grett O'Connor amach.

Grett O'Connor

I mí Feabhra na bliana seo caite bhí praghsanna tithe sa tír seo ag an mbuaicphointe. Bhíodar níos airde ná mar a bhí riamh cheana, ach tá praghas na dtithe sa tír seo tite 15% ar an meán ón am sin i leith. Fiú ón am seo an bhliain seo caite, tá praghsanna 10% níos ísle ná mar a bhí an uair sin. Agus, in áiteanna eile tá laghdú i bhfad níos mó ná sin i gceist.

I Sciobairín in iarthar Chontae Chorcaí thosaigh an forbróir Darren Hourihane ag tógáil na dtithe seo ar imeall an bhaile sa bhliain 2006.

Marie Hourihane, DH Contracts

Bhuel, dhá bhliain ó shin bhí na tithe á ndíol* i gcomhair €575,000 ach tá an margadh an-difriúil anois. Caithfidh muid rud éigin nua a dhéanamh. Sin an fáth go bhfuilimid ag díol na dtithe** seo i gcomhair €440,000 agus tá gluaisteán nua anseo ag gabháil i gcomhair an chéad teach a dhíolfar.

Grett O'Connor

Mar sin tá praghas na dtithe seo tite 23%. 30% má thógtar praghas an chairr san áireamh. Deir an ceantálaí Pat Maguire go bhfuil a chuid gnó go ginearálta tite 60% sa tréimhse chéanna***, ní foláir dó díriú ar ghnéithe eile den tionscal anois cosúil le grádú fuinnimh na dtithe. B'iad seo na tithe nua ba dhaoire a bhí riamh ar an margadh i Sciobairín agus tá an rian sin orthu. Tá ardchaighdeán iontu ó thaobh na bhfeistithe uile. Ach le níos mó ná bliain anuas ní raibh spéis ag éinne ceann acu a cheannach. Tá Darren ag súil go dtiocfaidh athrú air sin anois. Grett O'Connor, Nuacht Tg4, Sciobairín, Contae Chorcaí.

* ar dhíol a deirtear

** a dhíol na tithe a deirtear

*** céanna a deirtear